

Til kommuner m.fl.

Styrelsen for Arbejdsmarked
og Rekruttering

Vermundsgade 38

2100 København Ø

T +45 72 21 74 00

E star@star.dk

www.star.dk

CVR 55568510

9. december 2022

J.nr. 22/17792

Behandlingen af sager om sanktionering for korterevarende ophold i andre EU/EØS-lande

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af omtale i pressen og en henvendelse fra Folketingets Ombudsmand taget initiativ til en vurdering af, hvorvidt begrænsningerne af udlandsophold navnlig efter lov om aktiv socialpolitik (LAS) § 5 er forenelig med art. 21 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), om den fri bevægelighed for unionsborgere og opholdsdirektivet, jf. direktiv 2004/38.

Det er ministeriets foreløbige vurdering, at der er berettiget tvivl om den nuværende ordning i sin helhed kan rummes inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Helt kortvarige ophold med henblik på indkøb mv. i andre EU-/EØS-lande

Det er ministeriets vurdering, at begrænsningen af helt kortvarige ophold i andre EU-/EØS-lande efter LAS § 5 ikke er inden for rammerne af Danmarks EU-retlige forpligtelser.

Det indebærer, at kommunerne ikke fremadrettet kan sanktionere sådanne ophold efter LAS §§ 42, 43, 69 f og 69 q eller kræve tilbagebetaling efter LAS § 91 i sager, hvor personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalideringsydelse eller ledighedsydelse, har opholdt sig helt kortvarigt i andre EU/EØS-lande.

Tilsvarende skal kommunerne undersøge, om der er afgørelser truffet efter de nævnte bestemmelser vedrørende helt kortvarige ophold med henblik på genoptagelse.

Kommunerne bør prioritere sager, hvor sanktionen aktuelt er gældende, og således har betydning for den ydelse, som den pågældende modtager. Beskæftigelsesministeriet vil senere vejlede nærmere om håndtering af genoptagelse af sager, hvor sanktionen er afsluttet.

Kommunerne skal desuden – ud over § 5, stk. 4, i LAS – fortsat være opmærksomme på, at borgerne lever op til rådighedsforpligtelsen efter LAS hhv. §§ 13, 13a, 69, 69 k og 75, samt at personen følger ”Min plan” eller en helhedsorienteret

plan, jf. § 70, stk. 2. Borgerne skal således fortsat kunne møde på arbejde med dags varsel. Hvis der opstår tvivl om en persons rådighed, vil kommunen kunne give et rådighedsafprøvende tilbud.

Ophold, der ikke er helt kortvarige, i andre EU/EØS-lande.

I forhold til ophold, der ikke er helt kortvarige, dvs. f.eks. involverer overnatning, i andre EU-/EØS-lande, vil ministeriet snarest muligt foretage en juridisk vurdering heraf.

Indtil der er foretaget en endelig juridisk vurdering af reglernes forenelighed med EU-retten, opfordres kommunerne til at sætte de pågældende sager i bero og indtil videre ikke træffe afgørelse om sanktionering af sådanne ophold efter LAS §§ 42, 43, 69 f, 69 q eller tilbagebetaling efter LAS § 91 i sager, hvor personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse under ressourceforløb eller jobafklaringsforløb, revalideringsydelse eller ledighedsydelse har opholdt sig i andre EU/EØS-lande. Sager vedrørende sådanne ophold i andre EU/EØS-lande kan behandles, når det EU-retlige spørgsmål er afklaret. Kommunerne bør informere berørte personer mv. om berostillelsen og årsagen hertil, samt vejlede generelt herom med henblik på at sikre, at målgruppen er bekendt med, at ophold i andre EU/EØS-lande, som ikke er helt kortvarige, efter omstændighederne vil kunne medføre en sanktion, hvis den EU-retlige vurdering muliggør dette.

Kommunerne skal desuden – ud over § 5, stk. 4, i LAS – fortsat være opmærksomme på, at borgerne lever op til rådighedsforpligtelsen efter LAS hhv. §§ 13 og 13a, 69, 69 k og 75, samt at personen følger ”Min plan” eller en helhedsorienteret plan, jf. § 70, stk. 2. Borgerne skal således fortsat i princippet kunne møde på arbejde med dags varsel. Hvis der opstår tvivl om en persons rådighed, vil kommunen kunne give et rådighedsafprøvende tilbud.

Ophold i tredjelande

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at der ikke er ændringer i forhold til vurderingen af ophold i tredjelande.

Venlig hilsen

Tina Holgaard Madsen
Kontorchef